

С В О Б О Д Е Н Ъ Т Ъ Л Д А Ш Ъ

Общинска Библиотека

ТУКЪ

Телефонъ № 323

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВЪСТНИКЪ

Телефонъ № 323

Абонаментъ за година 8 лева
за 6 мѣсеца 4 лева

Редакторъ-стопанинъ:
Стефанъ Ив. Петковъ

Редакцията ни се помѣщава
на улица „Шуменска“, задъ пощата

Такса за публикациитѣ на 1 стр. по 60 ст.; на 2 и 3 стр по 80 ст.; на 4 стр. по 50 ст. на кв. с. м. Приставски и бирнич. обявленья за 1 пѣтъ 5 ст. за 2 пѣти 10 ст. на дума.

Симптомитъ на положението

Най-сетнѣ правителството излъчва отъ своето резервно поведение. Натискътъ на общественото мнѣние бѣ толкова силенъ, шото миролюбцитѣ не можеха да не се простятъ съ своята миролюбива политика. Разбира се, далечъ отъ насъ мисълта да се хванемъ за досегашното миролюбие, като за ковъ и да пльщимъ каквото ни дойде на устата по адресъ на правителството. Нищо по-хубаво отъ таква едно досегашно държане спрямо Турция, ако това е сръдство да се прикриятъ истински военолюбиви намѣрения. Досегашни опити ни доказаха, че празния шумъ повече ни е врѣдилъ, отколкото друго. Макаръ и сега да не сме още напълно убѣдени, какво правителството е изчерпало своето миролюбие, симптоми нѣкои обаче показватъ, че прѣдстои обратъ въ работитѣ на нѣщата. Прѣдседателятъ на Народното Събрание, г. Д-ръ Даневъ, излъчва съ категорични декларации въ „Новое Врѣмя“. Малко по-рано министра на вътрѣшнитѣ работи, г. Людскановъ, тоже направи едни ясни и много симптоматични изявления. Проговори най-сетнѣ и в. „Миръ“. Проговори и то съ неочаквано заканителенъ тонъ. Признаци нѣкои сжщо ни убѣждаватъ, какво правителството, при този удобенъ политически моментъ, работи за пълна автономия на Македония.

Всичко ни това радва. То показва, че народния гласъ не остава „гласъ въ пустинѣ“. То показва още, че правителството, въирѣки безчувствието, което характеризира всѣки политика е докоснато на болното мѣсто и чувствува еднакво съ народа болкитѣ, които разяждатъ нашето цѣлокупно отечество.

Ала всичко това е само видимата страна на въпроса. Безспорно правителството може да поиска автономията на Македония. Това му налага най-елементарниятъ дългъ къмъ народа. Но значи ли още, че съ поиск-

ването на автономията, ще се свърши всичкия въпросъ, дори и ако една-двѣ велики сили ни помагатъ отявлено? Мамятъ се всички ония, които мислятъ, че Турция ще дръпне своитѣ войски отъ вилаетитѣ безъ въоръжена намѣса, безъ кръвъ. Прѣдъ очи е Триполитания. Зарадъ една такава област, отдалечена отъ Турция прѣвъ двѣ морета — Бѣло и Срѣдиземно — област, дѣто нѣма турци, не се чува турски езикъ, отдѣто не ѝ идатъ нѣкакви особни облаги — заради тази област Турция води война отъ една година, съ голѣми парични рискове, съ рискъ да бждатъ разрушени Дарданелитѣ Солунъ и Смирна. Ако прѣди 5 години за да се наложи на Турция финансовиятъ контролъ въ Македония — силитѣ изпратиха ескадритѣ си въ Бѣло море и десантираха въ Тенедосъ, какво може да се очаква сега, когато се говори, не за Триполитания, не за финансовъ контролъ, а за окончателното откъсване отъ отоманската империя най-цвѣтущото, най-прѣлѣстното ѝ парче — Македония, дѣто, нека се не забравя, живѣятъ 500,000 души турци? ... А кой би помислилъ при това, че Европа, за чернитѣ очи на българитѣ, ще прати ескадритѣ си, не само за една морска демонстрация, но да блъвнатъ оня огънь, изъ който би се родила македонската свобода? Очевидно е, че този който мисли тѣй и много се падѣва на Европа, много се заблуждава. Още повече, че не всички велики сили сж солидарни по този въпросъ и че както има сили, които съчувствуватъ намъ, тѣй има и сили, които съчувствуватъ и помагатъ на Турция.

Слѣдователно ,въпроса за автономията си остава откритъ и съ издигането гласа на нашето правителство въ полза на автономията, въпросътъ още е далече отъ разрѣшение.

И за това, по наше мнѣние, войната си остава едничкото

срѣдство, което може да сломи упорството на Турция. Съ рискъ да не бѣде побѣдопосна, при отрадния фактъ, че има една-двѣ сили, които би ни поддържали политически, тази война, явила се като искра въ отдавна тлѣющия източень въпросъ, би сложила автономията на зелената маса а заедно съ нея и всички ония околорѣстни въпроси и въпросчета, които не даватъ мира на голѣмитѣ дипломати и на малкиятѣ балкански държавни.

Не подлежи на съмнѣние, че правителството, което носи отговорноститѣ и прѣдъ народа и прѣдъ историята, трѣба да изчерпи всички мирни срѣдства. Отъ тази гледна точка, неговото досегашно миролюбие бѣ единъ етапъ на развитие въ тѣй узрѣлия въпросъ — искането на автономията. Но едновременно съ това изпъква и най-капиталния въпросъ, около който тѣй метажно шуми цѣлия български народъ. А този въпросъ е: при перспективата на изложенитѣ горѣ аргументи, които ясно ни убѣждаватъ, какво само войната е срѣдството, което може да сломи гордиевия възелъ — ще ли нашето правителство отиде до край като се поеме ролята на Външното министерство отъ Военното министерство. Изявленията, които се дадоха отъ правителственитѣ мѣста ни убѣждаватъ горѣ-долу, какво правителството прѣди да хлопне на европейскитѣ врати за мечтаната автономия, е прѣдрѣшило въпроса за войната. Но всичко това а само симптоми, които може да ни зарадватъ, но не и да сложатъ у насъ убѣждението, че България ще строши о гърдитѣ си този дамоклевъ мечъ, косто тормози отечеството ни, разяжда организма ни и души правилния ни политически и економически животъ. Защото въ политиката нищо трайно нѣма и всѣки день тя има своитѣ приноси. И защото, както поменахъ по-горѣ, въпросътъ има своето опако. А именно: не сж ли всичкитѣ тия официозни изявления единъ блѣфъ за приспиване общественото мнѣние? Щомъ като Турция ще прѣгълтне тия изявления като слаба доза отъ горчивъ хапъ, защо да не се направятъ тѣ и като срѣдство да се подплаши Европа, за да излѣзе съ нѣкой новъ проектъ (който, мимоходомъ казано, ще бѣде окастренъ като всѣки проектъ, неосвѣтенъ при звона на оржжито). И защо да не се угоди на общественото мнѣние и военнолюбцитѣ, щомъ като е извѣстно, че у насъ общественитѣ движениия сж като всѣко чудо за три дни? Още повече, когато се види че сегашното народно движение е отъ естество дѣйствително да прѣдизвика една война, която никога не се е желала отъ неотговорния нашъ факторъ?

Дай Боже, тия изявления и всичкитѣ досегашни симптоми да бждатъ изразъ на истинскитѣ и искрени нацѣрениа на правителството. Но миналото, пълно съ надежди и горчиви разочерования, печалнитѣ фпнали на много таква вопиствени изявления, и то въ врѣмена когато македонскитѣ балкани бѣха обагрени съ обилната кръвъ на несмѣтно

число хора, достойни да подадатъ ржка отъ вѣтрѣ на българскитѣ войски — всичко това ни кара да бждемъ песимисти.

Но положението бърже се разнища и ине не много късно ще можемъ да свѣрнимъ горнитѣ си мисли съ самитѣ факти, когато ще можемъ да си кажемъ положителна дума.

А дапо ниѣ останемъ излжгачитѣ.

Фердинандъ и прѣдстоящитѣ събития.

Подетото съ тажъвъ слепа интуспазмъ народно движение за освободителна война съ Турция, още не е стихнало. Още не е укротенъ народния духъ, що зове царъ и министри да изпълнятъ своя свещенъ дългъ, да реализиратъ завѣтитѣ на миналото.

Напротивъ, това народно движение изъ день въ день се разраства все повече. Въ неговия буенъ устремъ се увеличатъ все нови и нови сили. Наистина, то отъ една страна съ това губи отъ своята стрѣмлпвость и интензивность, но печели по своята широчина и плавность. То подобно на малкъ планински ручей, що се обръща въ голѣма рѣка, ще взима все по полѣми размѣри, като залива съ своитѣ вълни все по-голѣми области.

Но характерното, това що го опрѣдѣля напоследъкъ, то е че движението почва да намира почва и всрѣдъ самата армия, всрѣдъ най интелигентната частъ на нашето офицерство.

Хората на казармата, сжщитѣ тѣзи що цѣль животъ сж прѣкарвали само по ржководното начало — подчинявай се безропотно на началството — и тѣ не могатъ да стоятъ непричастни къмъ това движение, и у тѣхъ незадоволството отъ пасивната въ дадения моментъ политика на правителството става все по голѣмо.

Споредъ нѣкои частни, непотвърдени още слухове, между армията негодуванието зима таква остри и заплашителни размѣри, че нѣма да бѣде никакъ чудно, ако то се прояви въ крайно остра форма.

Като симптомъ на това може да послужи палѣзалата едва прѣди нѣколко дни брошура на ротмистръ Д. Атанасовъ подъ надсловъ — „Сегашниятъ удобенъ моментъ за война съ Турция и ролята на царъ Фердинандъ“.

Именно, съ съдържането на тази малка по форматъ, но цѣнна по съдържанпе брошура, искаме да запознаемъ читателитѣ ни.

На първо мѣсто, автора се спира на военната организация на двѣтѣ страни — България и Турция, на броя и разположението на двѣтѣ войски и на всички други прѣимущества и недостатѣци на двѣтѣ страни, които биха способствали за благополучния исходъ на войната. Отъ подробния материалъ, що автора ни янася се вижда, че нашия успехъ въ една подобна война е повече отъ сигуренъ.

Подиръ това слѣдва изложение на настоящия моментъ —